

NYT PROJEKT: KLIMA- OG MILJØMÆRKNING AF FØDEVARER

BAGGRUND

- Fokus på klima både i forbruget og produktionen af fødevarer
- Farm-to-Fork strategien, der sigter mod at reducere klima- og miljøpåvirkningen ved fødevarer systemet, herunder klima, biodiversitet og andre miljøpåvirkninger.
- EU lanceret Product Environmental Footprint (PEF) guidelines til grønne anprisninger og harmonisering af klima- og miljøaftryk af produkter (herunder fødevarer). PEF inkluderer 16 forskellige miljøaftryk for produkter.
- FN's lande forpligtet til at leve op til de 17 verdensmål.
- Ensidigt klimafokus kan være problematisk i forhold til de øvrige politiske målsætninger på fødevarerområdet
- Bredere bæredygtighedsmærkning i andre EU-lande
- Begrænset viden omkring, hvorvidt klimaaftryk kan bruges som indikator for øvrige miljøpåvirkninger af fødevarer, men indikationer på trade-offs
- Beregningsmodellen til klimamærkning - kan med fordel tage hensyn til, at modellen senere kan inkludere andre miljøpåvirkningskategorier

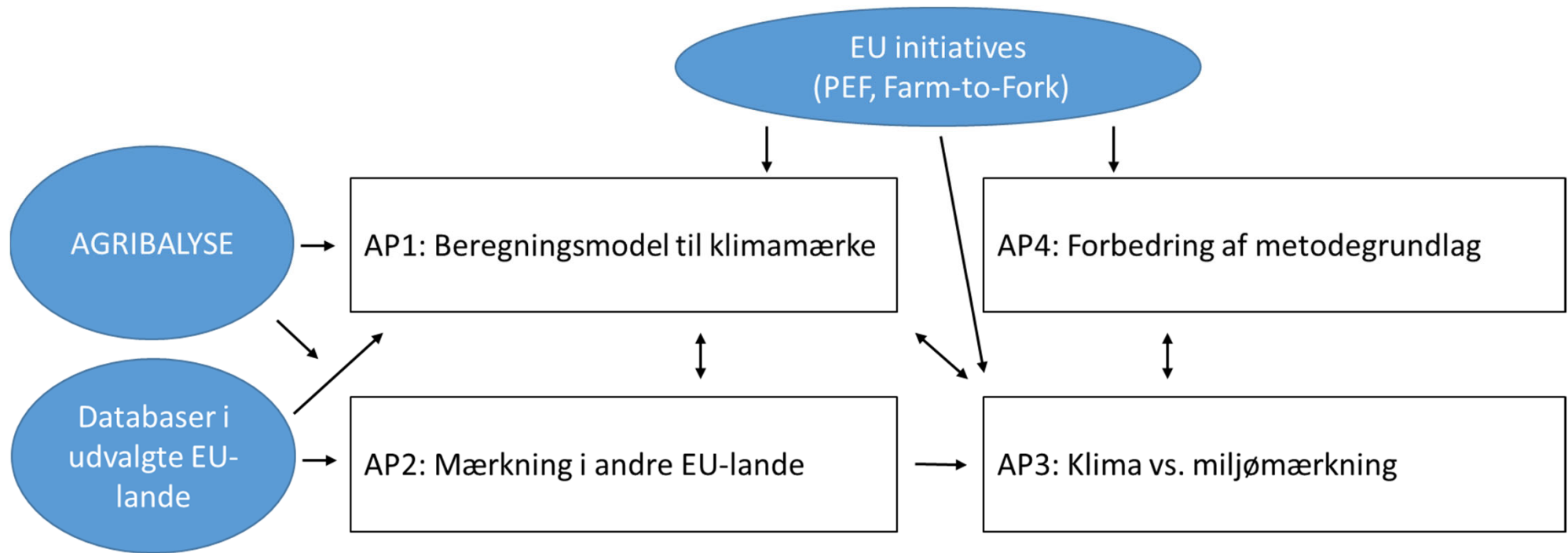
FORMÅL

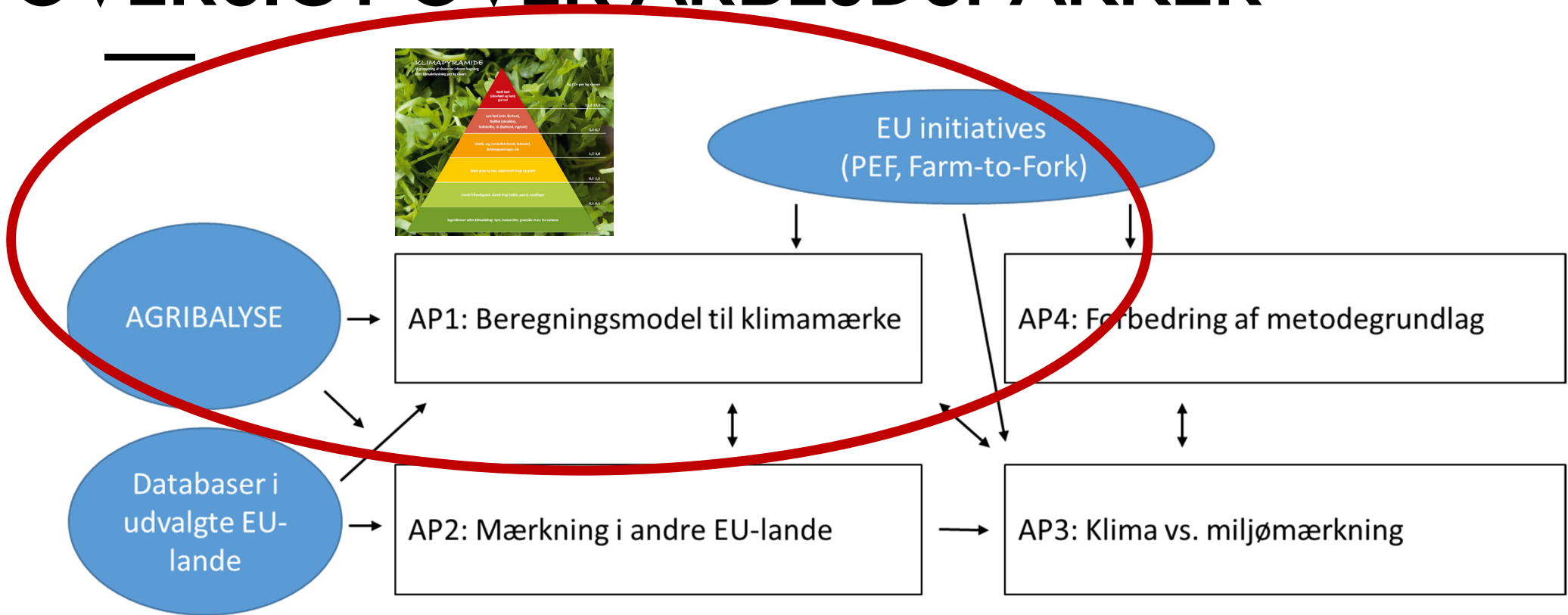
Formålet med projektet er en forskningsindsats til generel vidensopbygning med henblik på at udvikle og forbedre et metodegrundlag, der kan anvendes til kvantificering af fødevarers klimapåvirkning.

- Udarbejde en metodeforskrift, der kan anvendes til at beregne klimaaftryk for fødevarer på det danske marked.
- Fremadrettet kan forventes en bredere bæredygtighedsmærkning på EU-niveau – derfor:
 - Undersøge miljøpåvirkningskategorier i eksisterende beregningsmodeller, samt
 - Hvilke betydende miljøpåvirkningskategorier, det endnu ikke er muligt at medtage, og som forventes at have betydning for den miljømæssige bæredygtighed af fødevarer.

OVERSIGT OVER ARBEJDSPAKKER

OVERSIGT OVER ARBEJDSPAKKER

APT. BEREGNINGSMODEL TIL KLIMAMÆRKE

Formål:

Udarbejde en metodeforskrift, der kan anvendes til at beregne klimaaftryk for fødevarer på det danske marked.

- Metoden bør være så tæt på PEF-kompatibilitet. Ud over de opdaterede retningslinjer i PEF inddrages den franske AGRIBALYSE -metode, der i stort omfang følger PEF.
- AGRIBALYSE er målrettet klimaaftryk for fransk producerede varer, men trækker desuden på EcolInvent og WFDB mht. klimaaftryk for importerede varer.
- Der tages stilling til, i hvilket omfang den franske AGRIBALYSE -metode kan anvendes under danske forhold samt hvilke tilpasninger, der er nødvendigt til danske forhold.
- Metodeforskriften komplementeres med en produktspecifik metodeforskrift, der er kompatibel med metoden for de generiske klimaaftryk.

AP1. BEREGNINGSMODEL TIL KLIMAMÆRKE

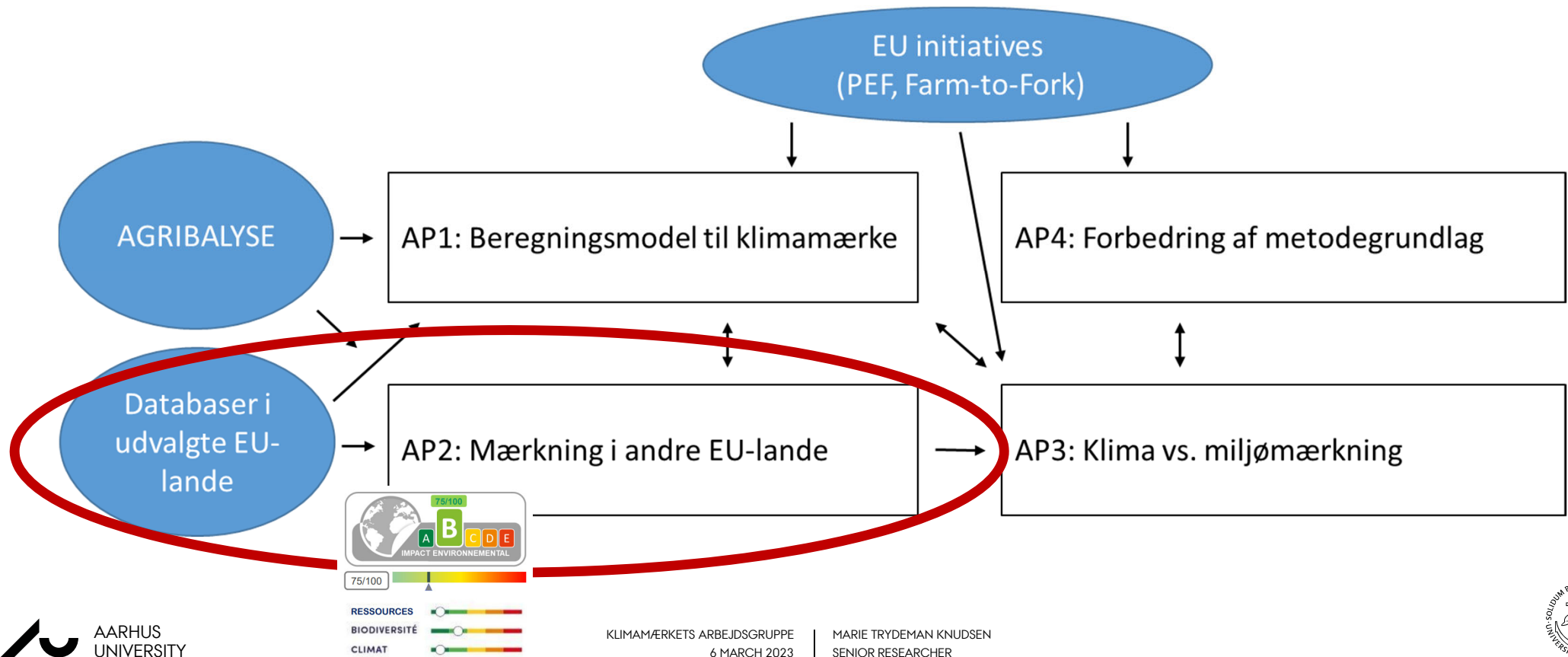
Leverancer:

L1.1. Metodeforskrift til beregning af generiske klimaaftryk for fødevarer på det danske marked og medfølgende notat med argumentation for de trufne valg samt beskrivelse af begrænsninger og eventuelle ulemper ved metoden (ultimo 2023).

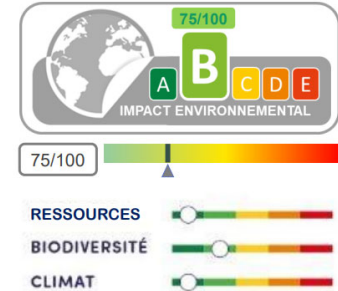
L1.2. Metodeforskrift for en produktspecifik opgørelsesmetode (ultimo 2024).

OVERSIGT OVER ARBEJDSPAKKER

AP2. MÆRKNING I ANDRE EU-LANDE

Formål:

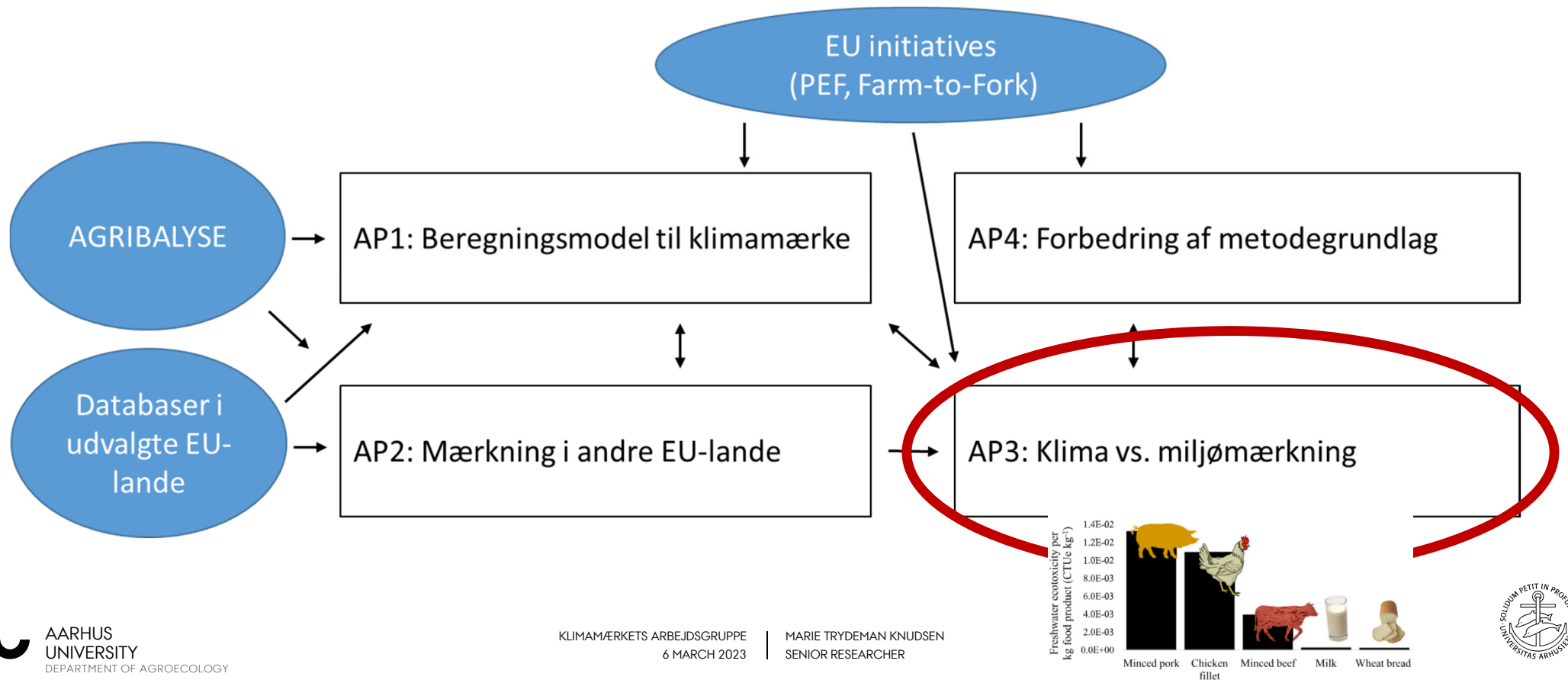
Undersøge erfaringerne med klima- og miljømærkning i andre lande

- AP1 tager udgangspunkt i den franske AGRIBALYSE model - indgående kendskab til denne model et vigtigt afsæt for projektet. Der planlægges derfor et udlandsophold ved INRAE/ADEME i ca. 3 måneder (2023).
- Der trækkes der på kontakter i de nordiske lande (NEF) og fra igangværende EU-projekter (f.eks. Sverige, Norge, Holland mv.).

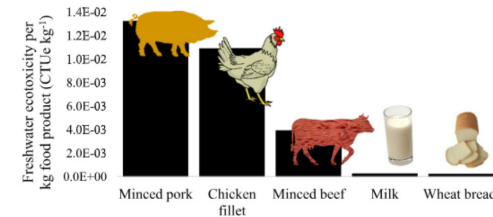
Leverancer:

L2.1: Internt AU-notat om erfaringer med klima- og miljømærkning i andre lande og hvordan de kan bidrage til det danske arbejde med en klimamærkning af fødevarer (ultimo 2023).

OVERSIGT OVER ARBEJDSPAKKER

AP3. KLIMA- VS. MILJØMÆRKNING

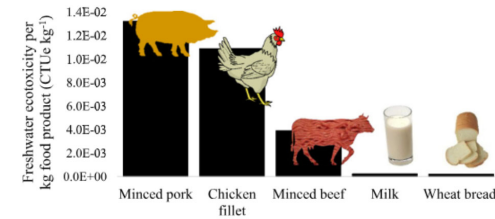

Formål:

Identificere andre relevante miljøpåvirkningskategorier og værdier for disse for de vigtigste fødevarer ud fra eksisterende databaser - samt undersøge sammenhængen mellem de forskellige miljøpåvirkningskategorier, herunder specielt i forhold til klimaaftryk.

- Med udgangspunkt i miljøpåvirkningskategorier i PEF, FN's bæredygtighedsmål og litteraturstudie identificeres væsentlige miljøpåvirkningskategorier relateret til fødevareforbruget.
- Identificere hvilke miljøpåvirkningskategorier, der bruges i eksisterende beregningsmodeller, samt hvilke der endnu ikke medtages (som forventes at have betydning for den miljømæssige bæredygtighed af fødevarer f. eks. biodiversitet, jordfrugtbarhed samt dyrevelfærd).
- Baseret på databasedata, undersøges hvordan forskellige fødevarer rangerer indenfor klimaaftryk og andre miljøaftryk

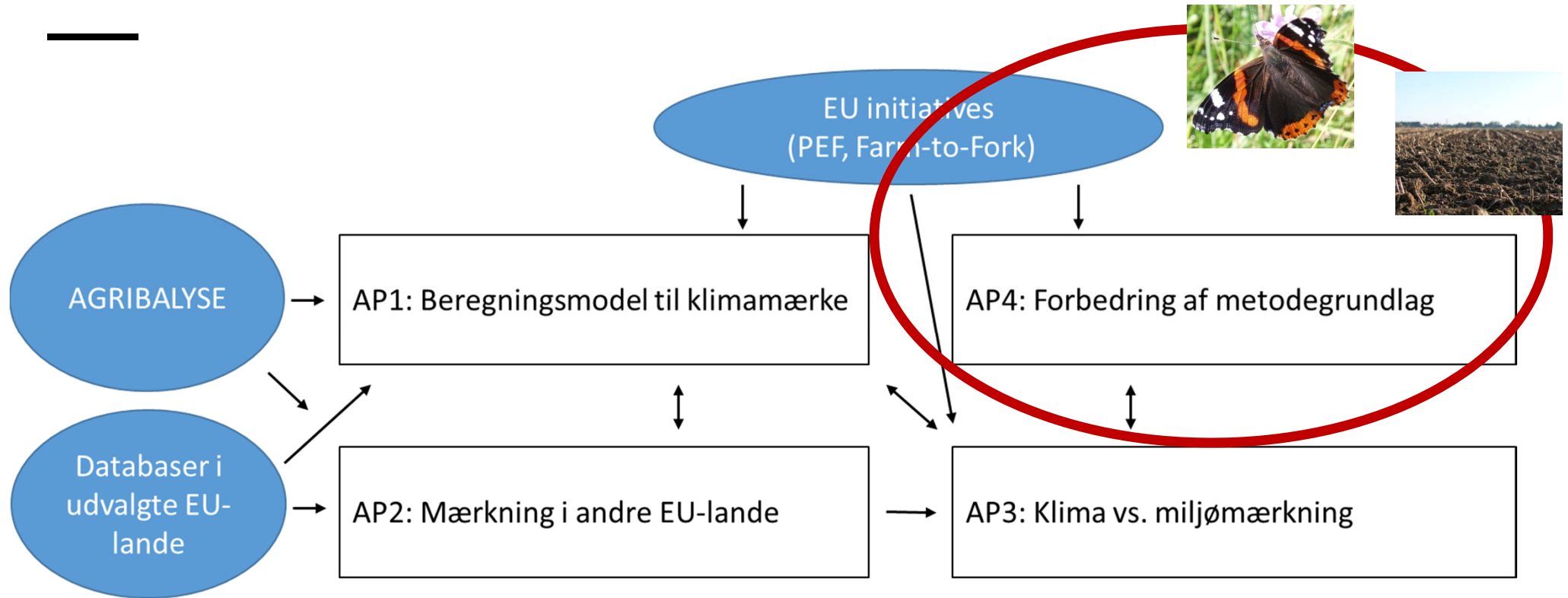
AP3. KLIMA- VS. MILJØMÆRKNING

Leverancer:

L3.1: Videnskabelig artikel med fokus på sammenhæng mellem betydende miljømæssige bæredygtighedsparametre for fødevarer på det danske marked (April 2026).

OVERSIGT OVER ARBEJDSPAKKER

AP4. FORBEDNING AF METODEGRUNDLAG

Formål:

Forbedre det metodegrundlag, der i dag anvendes til kvantificering af fødevarers påvirkning for udvalgte miljøpåvirkningskategorier (f.eks. biodiversitet, jordkvalitet og kulstoflagring, dyrevelfærd eller toksicitet).

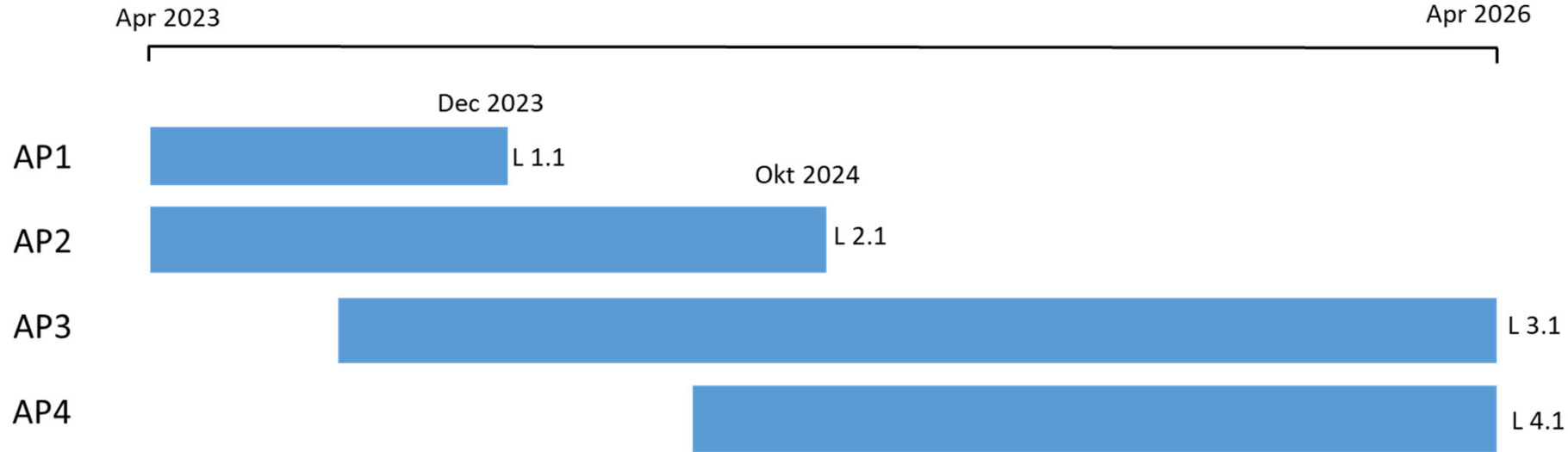
- Dette vil kunne bidrage til det metodegrundlag, der fremadrettet kan indgå i en samlet miljømæssig bæredygtighedsvurdering.
- Relevante miljøpåvirkningskategorier- linkes til arbejdet i AP2 og AP3.

Levering:

L4.1: Videnskabelig artikel med udvikling af metodegrundlag for klima- og miljømæssig bæredygtighedsmærkning af fødevarer (April 2026).

TIDSPLAN

AARHUS
UNIVERSITY